

# GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

## PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya. — Rosya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej pocztą. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

### Monarchya Austriacka.

#### Rzecz urzędowa.

**Lwów.** 30. stycznia. Gmina Podborce w obwodzie Lwowskim obowiązała się, na założenie regularnej szkoły parafialnej w Podborcach płacić nauczycielowi, który ma także pełnić służbę diaka, dotację 62 r. m. k. w gotówce i 14 meców żyta rocznie. G. k. proboszcz miejscowy ix. Daniel Krupka przyjął na siebie obowiązek przez czas swego urzędowania w Podborcach płacić nauczycielowi na polepszenie jego wyposażenia kwotę 2r. m. k. rocznie. Gmina Podborce oświadczyła następnie, że po skończeniu stawiającego się budynku księdza proboszcza, wystawi na przestrzeni gminnego państwa, obejmującej 240 sążni kwadratowych, z których jedna część będzie obrócona na ogród owocowy, budynek szkolny i zajmie się utrzymywaniem go w dobrym stanie, opaleniem i czyszczeniem.

Okazaną temi składkami dążność ku rozszerzeniu elementarnej nauki ludu podaje niniejszem c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

#### Sprawy krajowe.

(Stan funduszu pożyczkowego Franciszka Józefa.)

**Lwów.** 7. lutego. Komitet zarządzający funduszem pożyczkowym Franciszka Józefa dla profesjonistów Lwowskich podaje w dopełnieniu statutow do powszechnej wiadomości następujące sprawozdanie za rok 1857.

Z dniem 31. grudnia 1856 według zdania sprawy komitetu zarządzającego funduszem pożyczkowym Franciszka Józefa dla profesjonistów lwowskich, umieszczonego w Gazecie Lwowskiej z dnia 22. stycznia 1857 nr. 17 fundusz ten wynosił . . . złr. 10.056 k. 38

W ciągu roku narósł darami . . . złr. 1461 k. 38

Prowizjami po strąceniu kosztów administracji, ksiąg, książeczek rzemieślniczych i podatku dochodowego od r. 1853 za wszystkie następne lata . . . złr. 28 k. 26<sup>3</sup>/<sub>4</sub> złr. 1.490 k. 4<sup>3</sup>/<sub>4</sub>

Stan jego obecny . . . złr. 11.546 k. 42<sup>3</sup>/<sub>4</sub>

Dar warunkowy byłego stowarzyszenia taniej żywności, które złożyło w czterech razach kwotę „ 1.364 „ 45

z oświadczeniem, że takowa na własność funduszu przejdzie, jeżeli toż Stowarzyszenie w ciągu lat 10 poczynszy od 1. maja 1856 nie znajdzie się w potrzebie zażądania zwrotu onej.

Zaczem fundusz rzemieślników łącznie z kwotą, której używalność posiada obecnie, rozprządka kapitałem . . . złr. 12.911 k. 27<sup>3</sup>/<sub>4</sub>

Z tymże dniem kończącym rok zeszły 1856 pozostawało w ręku dłużników, a mianowicie u 157 dłużników . . . złr. 9.988 k. 30

Udzielając stronom nowym pożyczki w miarę jak takowe wpływały ratami od strón dawnych, rozdano w ciągu roku 1857 pomiędzy: 55 szewców 6625r., 24 krawców 3225r., 17 stolarzów 2450r., 9 rzeźników 1925r., 7 szynkarzy \*) 850r., 5 garncarzy 600r., 4 introligatorów 350r., 4 ślusarzy 325r., 3 fiaków 750r., 3 kuśnierzy 750r., 3 rękawiczników 750r., 3 piekarzy 600r., 3 tokarzy 525r., 3 kramarzy 325r., 3 perukarzy 300r., 2 mydlarzy 400r., 2 zegarmistrzów 400r., 2 ogrodników 375r., 2 kowali 350r., 2 mosiężników 300r., 2 grzebienniarzów 250r., 2 kielbasników 250r., 2 nożowników 250r., 2 bednarzów 200r., 1 cukiernika 250r., 1 kotlarza 250r., 1 wędliniarza 250r., 1 białoskórnik 200r., 1 blacharza 200r., 1 garbarza 200r., 1 płótniarza 200r., 1 tapicera 200r., 1 szpilkarza 175r., 1 instrumenta muzykalne wy-

rabiającego 150r., 1 materacnika 150r., 1 pozłotnika 150k., 1 wiktualiami handlującego 150r., 1 zduna (Ofensetzer) 150r., 1 rzeźbiarza 100r., 1 kołodzieja 75r., 1 mączarza 75r., 1 powroźnika 75r. 182 profesjonistom razem 26.125 złr.

Zaczem zbiorowy ruch funduszu wynosił:

Reszta z roku 1856, jak wyżej złr. 9988 k. 30	36.113 złr. 30 k.
Kwota rozpozyczona na nowo „ 26.125 k. —	
W ciągu tego okresu wpłynęło ratami . . .	23.472 złr. 30 k.
Pozostaje z dniem 31. grudnia 1857 u strón 179	12.641 złr. —
gotowizną w kasie . . .	270 „ 27 <sup>3</sup> / <sub>4</sub> k.

Stan majątku funduszu jak wyżej . . . 12.911 złr. 27<sup>3</sup>/<sub>4</sub> k.

Rozpozyczona w ogóle suma pieniężna złr. 26.125 m. konw. rozkłada się co do liczby pożyczek i kwot udzielonych w następujący sposób:

41 pożyczek po złr. 150	razem złr. 6150
39 „ „ „ 100	„ „ 3900
28 „ „ „ 200	„ „ 5600
22 „ „ „ 125	„ „ 2750
21 „ „ „ 250	„ „ 5250
15 „ „ „ 75	„ „ 1125
12 „ „ „ 50	„ „ 600
3 „ „ „ 175	„ „ 525
1 „ „ „ 225	„ „ 225

182 pożyczek — razem jak wyżej złr. 26.125

Przy tej sposobności wypełnia komitet zarządzający funduszem Franciszka Józefa dla profesjonistów lwowskich nader przyjemny obowiązek, składając wszystkim członkom byłego towarzystwa taniej żywności, a osobliwie JW. wiceprezydentowi panu baronowi Kalchberg jako prezesowi, a P. T. panom: Franciszkowi Adamskiemu, Józefowi Breuer, Joachimowi Chomińskiemu, Michałowi Gnoińskiemu, Maciejowi Hirschler, Karolowi Hoepflingen, Kazimierzowi hr. Krasickiemu, Janowi Klein, Gabryelowi Mülling, Karolowi Pietsch, Włodzimierzowi hr. Russockiemu i Karolowi Werner jako członkom wydziałowym tegoż byłego Towarzystwa najczulsze podziękowanie w imieniu podupadłych profesjonistów za dar w kwocie 1364 złr. funduszowi Franciszka Józefa poświęcony.

Lwów, dnia 22. stycznia 1858.

Prezes Komitetu:

Franciszek Kroebel c. k.  
sekret. Namiest. i t. c. burmistrz.

Członkowie Komitetu:

Dr. Marcelli Tarnawiecki, adw. kraj. i radca gminy.  
Dr. Jan Czajkowski, adw. kraj. i radca gminy.  
Szymon Krawczykiwicz, dyrektor galic. kasy oszczędności.  
Jan Vrabetz, radca magistrat. i referent.

(Mianowanie. — Łaski Jego c. k. Mości.)

**Wiedeń.** 4. lutego. Minister spraw wewnętrznych za porozumieniem się z ministeryum sprawiedliwości mianował powiatowego aktuaryusza Józefa Louis, adjunktem urzędu powiatowego w krakowskim obwodzie administracyjnym.

— *Gazecie wiedeńskiej* donoszą z Medyolanu pod dniem 29. stycznia: Jego cesarzewiczowska Mość otrzymał dnia 28. stycznia telegramem wiadomość, że Jego Cesarzowska Mość przeznaczyć raczył na korzyść trzech powiatów Morbegno, Sondrio, i Tirano w Waltelinie 100.000 złr. i że rozdzielenie tej kwoty miał Jego Cesarzewiczowska Mość sobie poruczone. Wspaniały dar cesarski ma być użyty szczególnie na wsparcie tych pomniejszych właścicieli ziemskich, których szczupłe dochody są tak małe, że nie są w stanie nie tylko przenieść roku nieurodzajnego, ale nawet niewystarczają na własne utrzymanie i zapłacenie podatków. Takich, w największym uciśnieniu zostających zubożałych rodzin, jest w Waltelinie bardzo wiele, a wspaniałomyślny Monarcha postanowił ulżyć ich cierpieniu.

(Traktat żeglugi na Dunaju między Austrią, Bawaryą, Turcyą i Wirttembergiem.)  
(Ciąg dalszy.)

Artykuł XVIII. Mając na względzie publiczne bezpieczeństwo na Dunaju, obowiązują się rządy wybrzeżne obmyśleć stosowne środki, aby poprzedniemi przekonać się próbami, że maszyny i kotły parowe okrętów, dla których potrzebne do żeglugi wydają legi-

\*) Dla szynkarzy otworzyła gmina lwowska od dnia 25. września 1857 oddzielny fundusz, a powyżsi otrzymali pożyczki przed tą datą.



tymacye, nie narażają na żadne niebezpieczeństwo. Muszą także z wszelką usilnością troszczyć się o to, aby pomienione maszyny i kotły parowe z wszelkimi ubocznymi przyrządami zawsze w dobrym znajdowały się stanie i aby tacy tylko dowódcy, maszyniści i majtkowie mogli pełnić służbę na okręcie, którzy posiadają wszystkie przyrządy, potrzebne do utrzymania publicznego bezpieczeństwa.

Oprócz tego zastrzega sobie każdy rząd potrzebną dla utrzymania publicznego bezpieczeństwa kontrolę wszystkich mianowicie zaś do transportu osób przeznaczonych paropływów. Przytem należy jednak omijać ile możności wszelkie niepotrzebne utrudnianie obrotu okrętowego i żaden obcy paropływ nie może surowszego doznawać obchodzenia jak okręt krajowy.

Artykuł XIX. Na Dunaju nie może być pobierana żadna opłata za samą tylko żeglugę na rzece, niemniej też nie przypada żadna należność do towarów, znajdujących się na pokładzie okrętu. Na mocy tego znoszą się zupełnie wszystkie podobne dotychczasowe opłaty, jakiegokolwiek mogą być nazwy i bez względu na to, czy pobierało je państwo samo, czy też gminy, korporacje lub osoby prywatne.

Nie mogą też być na przyszłość żadne na tej rzeczce pobierane opłaty i należności wyjąwszy te tylko, które przewidział niniejszy traktat żeglugi.

Artykuł XX. W zakres zniesionych poprzednim artykułem opłat na Dunaju nie wchodzi:

a) Właściwe opłaty wjazdu, wyjazdu i przejazdu, które należy uiszczać według ogólnych praw celnych lub też na mocy odpowiednich traktatów zapewnionych postanowień. Gdyby jednak towar jakiś przebywał całą drogę okręgu celnego rzeką, to w takim razie nie ulega opłacie wjazdowej.

b) Podatki konsumcyjne wszelkiego rodzaju, które za przeznaczone na użytek przedmiotów należy opłacać według odpowiednich ustaw lub innych traktatów wytkniętych postanowień.

Wymienione wszakże pod a i b opłaty nie mogą wynosić więcej od tych samych przedmiotów na wodzie, niżby wynosiły na lądzie.

c) Należność za użytek pewnych publicznych przyrządów i zakładów np. wind, wozów, tam i innych sztucznych lądowisk, składów itp. tudzież należności za świadczone przestęgi up. za usługi flisackie i sternickie, za otwieranie śluz i mostów itp.

Opłaty te należy jednak pobierać jednostajnie bez względu na pochodzenie okrętu i właściwości towarów według obwieszonych taryf i tylko za pewne rzeczywiście użyte przyrządy i zakłady i za rzeczywiście świadczone przestęgi. Za istniejące już teraz urządzenia podobnego rodzaju nie może być opłata podwyższona nad stan terażniejszy, przy nowo zaś zaprowadzonych lub z znacznym nakładem naprawionych przyrządach publicznych należy takie tylko pobierać opłaty, jakich wymagają w zbliżeniu kosztu utrzymania i procent od wyłożonego kapitału. (Ciąg dalszy nastąpi).

## Hiszpania.

(Obrady w Kortezech. — Depesze telegraficzne.)

**Madryt, 26. stycznia.** Na dzisiejszem posiedzeniu w Kortezech odczytano adres odpowiedzi na mowę od tronu. Dziennik *Espana* wyraża się w tym przedmiocie: „W paragrafach gdzie mowa o bieżących sprawach politycznych oświadczyły izby, że przedewszystkiem chodzi im o powzięcie uchwały dziedzicznej godności senatorskiej, inne kwestye przyjdą później pod obrady. Co do prawa o prasie mniema komisya, że w drodze konstytucyjnej można przeprowadzić te zmiany, jakich potrzeba, aby wolność prasy połączyć z utrzymaniem porządku i spokoju w państwie. Komisya mniema, że kongres powinien całą swą uwagę zwrócić na ważną kwestyę desamortyzacji, i że głównie powinna przemagać zasada, aby rozwój publicznego majątku pogodzić z poszanowaniem każdej własności. Izby zajmą się także przeprowadzeniem środków, aby podnieść materialny byt i pomyślność narodu, oddalając go od politycznych walk i dyskusji, które zawsze zgubne za sobą pociągają skutki. Zamiarem jest także izb obradować nad reformami w konstytucyi. Dyskusye miały rozpocząć się we czwartek. Zaraz po przeczytaniu adresu odpowiedzi, oświadczyli panowie Lapuntz i Gonzalez de la Vega, że zabierają głos przeciw jego osnowie.“

Z **Madrytu** telegrafują pod d. 30. stycznia. Wielu dawniejszych gubernatorów powróciło na poprzednie zajmowane posady. — Konserwacyjni członkowie Korteżów zgodzili się zagwarantować bezpieczeństwo tronu i system porządku i legalności.

## Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Nowiny dworu. — Jenerał Ashburnham z Indyi. — Wykaz banku. — Kwestya wydalenia wychodźców.)

**Londyn, 2. lutego.** Wczoraj była rada ministeryalna w urzędowym pomieszkaniu lorda Palmerstona w Downingstreet.

— Odkąd znizona została miara rekrutów, ma nieco pomyślniej odbywać się rekrutacja do Indyi; uważają się jednak powszechnie, że i teraz jeszcze nieodpowiada wymaganiom i stosunkom indyjskim.

— Jak donosi *Observer*, znaleziono w Birmingham jeden granat ręczny, który policya posłała ministrowi spraw wewnętrznych. Twórcą tych granatów ma być pewien szanowny inżynier w Birmingham, którego zwiedli spiskowi, zamawiając je do experimentów naukowych. Zamówienie zrobiono imieniem pewnej osoby, która

miała stać w związkach z spiskowymi, ale dotychczas nie wpadła jeszcze w ręce sprawiedliwości. Znaleziona bomba podobna jest we wszystkim do projektyliów, używanych podczas zamachu, i angielscy urzędnicy policyjni nie wątpią bynajmniej, że wyszła z jednej i tej samej fabryki.

— Według najnowszych wiadomości z Bombaju wynosi cały korpus jenerała Campbell w Cawnpurze tylko 6000 żołnierza w obecnej chwili.

— *Times* donosi, że Szach perski i Król Assamu przyłożyli się do składek na indyjski fundusz wsparcia.

— Królowa Wiktorya poruczyła malarzowi J. Phillips wykonanie wielkiego historycznego obrazu, który ma przedstawiać jedną scenę z uroczystości zaślubin, a mianowicie sam akt ślubu w kaplicy. Jest to scena niezmiernego przepychu, i poda sposobność przedstawić szereg znakomych osób w wiernym wizerunku.

Jenerał-porucznik Thomas Ashburnham, któremu pierwsiastkowo poruczono dowództwo nad angielską armią do Chin, a który później był przeniesiony do Indyi, przybył zeszłego piątku z Kalkuty do Londynu. „Sądzimy“ — pisze *Times* — „że powrót jenerała jest niespodzianką nie tylko dla komendy armii, ale i dla ministeryum wojny.“

— „Lewiatan“ został wczoraj szczęśliwie splawiony, i znajduje się obecnie na Tamizie naprzeciw Depfordu.

— Według wykazu bankowego znajduje się obecnie w obiegu 19,664.710 funt. sztr., zatem ubytek o 357.315 funt. sztr. Zapas brzęczącej monety wynosi 15,398.724 funt. sztr., zatem przybytek o 962.909 funt. sztr. Wykaz jest zresztą w ogóle bardzo pomyślny.

— W sprawie wychodźców politycznych donosi ponownie *Morning Post*, że za zebraniem się parlamentu wniesie rząd angielski ustawę, aby każdy spiszek na życie zaprzyjaźnionych monarchów poczytany był za zbrodnię stanu, i ulegał karze deportacji. *Constitutionnel* i *Patrie* podnoszą nawrotnie kwestyę wydalenia wychodźców z Anglii. *Patrie* wyraża nawet przekonanie, że rząd angielski nie omieszką pochwycić stosownych środków, co zadanych nie napotka trudności, bo potrzeba będzie skorzystać tylko z królewskiej prerogatywy, lub wnieść odpowiedni projekt w parlamencie, aby wyjednać potrzebną ustawę. „Jeśli się to nie stanie — pisze wspomniany dziennik — tedy należałoby mniemać, że potężna i szanowna wyspa staje się rada bezpiecznym przytułkiem, gdzie dzikie zwierzęta z ludzkimi twarzami mogą swobodnie swe krwawe knuć zamiary.“ W swoim wywodzie ogranicza się *Patrie* na samym przykładzie wydalenia hrabi Narbonne, który, jak wiadomo, nastąpiło z prostego nakazu Pitta bez wszelkich dalszych formalności, i to z tego jedynie powodu, że hrabia wzbraniał się wyjawiać słabe wojenne strony Francyi. Jeśli Pitt nie wahał się dlatego naruszyć prawa przytułku, to nie możnaby sobie wytłumaczyć, pisze dalej *Patrie*, dlaczego tak samo nie należałoby postąpić z jawnymi sprawcami rewolucyi i zamachów.

## Francya.

(Wiadomości bieżące — Feruk Chan. — Hrabia Rayneval chory. — Dzielnice i podział Paryża. — Proces spiskowych. — Wniosek do ustawy represyjnej. — Poseł neapolitański przybył. — Śledztwo spiskowych.)

**Paryż, 2. lutego.** Nowe konferencye paryskie zbiorą się na wszelki wypadek przed upływem bieżącego miesiąca.

— W zgromadzeniu prawodawczem rozpoczęły się dziś rozprawy nad budżetem.

— Feruk Chan udał się w niedzielę na Lugdun do Turynu, gdzie po zawarciu z Sardynią przymierzu handlowem otrzymał zaproszenie dworu. Poseł perski zamierza po krótkim pobycie w Turynie zwiedzić kilka innych miast włoskich, a po 14 dniach wrócić do Paryża, i potem niezwłocznie wyjechać do ojczyzny.

— Hrabia Rayneval zapadł niebezpiecznie, i nie można nawet przewidzieć, czy kiedykolwiek uda się na swą posadę do Petersburga. Zdaje się też na nowo podobną do prawdy, że w obec takiego składu rzeczy zastąpi go kto inny na dworze petersburskim. Mniemają, że były minister spraw zewnętrznych p. Drouin de L'Huis otrzymał to posłannictwo, bo wrócił znowu do łaski Cesarza, jak tego dowiodły ostatniemi czasy zaprosiny na ucztę do dworu.

— Jak donosi *Constitutionnel*, umarł znowu jeden z raniomych na d. 14. stycznia.

— Dzisiejszy podział Paryża na okręgi nie stosuje się wcale do liczby mieszkańców. I tak np. liczy 4. okręg tylko 35.490 mieszkańców, zaś ósmy 144.748. Drugi okręg posiada 127.080, dwunasty 122.815, dziesiąty 122.537, a pierwszy 123.915 mieszkańców. Słychać też, że temi czasy ma nowy zajęć podział. Cały Paryż rozpadnie się na dwa okręgi po jednej i drugiej strony Sekwany. Na czele każdej połowy stanie jeden podprefekt.

— Podając kilka nieznanych dotychczas szczegółów z ostatniego zamachu paryskiego stara się wyprowadzić paryski korespondent *Nowopruskiej Gazety*, że pominawszy współwinę wielu wychodźców politycznych w Belgii i Anglii liczyli włoscy skrytobójcy na daleko znaczniejsze siły w samym Paryżu. Korespondent przytacza w dowód swego twierdzenia następujące wypadki.

„Po ulicach Paryża spostrzegano podejrzaną tłumy, na pół godziny przed zamachem uchybiono na bulwarach marszałkowi Magnan, z umysłu sprowadzone zbiegowiska powstrzymały w drodze kilka powozów, a mianowicie powóz księcia Koburgskiego, po ulicach znachodzono porzucone krucice, a dotychczas podlega jeszcze



wielkiej wątpliwości, czy sam tylko nacisk powietrza przygasił światło lamp gazowych. Ze zbiegu wszystkich tych wypadków możnaby się domniemywać, że spiskowi czekali tylko pomyślnego skutku zamachu, aby wywołać powstanie w Paryżu.

— Znany z depeszy telegraficznej projekt ustawy co do regencyi na wypadek śmierci Cesarza przedłożono wczoraj senatowi i zgromadzeniu prawodawczemu. Jednocześnie otrzymało także ciało prawodawcze oczekiwany zdawna wniosek względem ustaw represyjnych. Wniosek ten uchwalony w radzie stanu polega na następujących punktach:

Art. I. Więzieniu od 2 do 5 lat i grzywnie od 500 do 10.000 fr. podpada każdy, ktokolwiek chociażby nawet bez skutku pobudzał do zbrodni, wymienionych w §§. 86 i 87 kodexu karnego. Art. II. Więzieniu od jednego miesiąca do dwóch lat i grzywnie od 500 do 2000 fr. podpada każdy, ktokolwiek dla zaburzenia publicznego spokoju sili się wzniecić nienawiść lub wzdargę przeciw rządowi Cesarza, albo bądź w kraju, bądź za granicą utrzymywał związki z nieprzyjaciółmi obecnego porządku. Art. III. Więzieniem od 6 miesięcy do pięciu lat i grzywną od 50 do 3000 fr. będzie karany każdy, ktokolwiek bez prawnego upoważnienia fabrykuje, sprowadza lub rozdziela a) eksplozujące i wszelkiego innego rodzaju maszyny mordercze; b) proch wybuchający (*poudre fulminante*) jakiegokolwiek bądź kompozycji. Takiej samej karze ulegną także wszyscy, co wyżej wspomniane przedmioty u siebie przechowują lub z sobą wożą. Przestępcy tej kategorii ulegają prócz tego osobnym karom, jeśli nadto brali udział w innych zbrodniach i zamachach. Art. IV. Ktokolwiek na mocy niniejszej ustawy popadł wyrokowi za jedno lub drugie z wymienionych przestępstw, może w razie potrzeby być internowany w którymś z departamentów francuskich, lub w Algierji, lub nawet zupełnie wydany z Francji. Art. V. To samo stosuje się także i do tych, którzy poprzednio popadli karze na podstawie: 1) Artykułów 86 do 101, 133, 154, §. 1, 209, 211, 213 — 221 kodexu karnego. 2) Artykułów 3, 5, 6, 7, 8 i 9 ustawy z 24. maja 1834 względem posiadania broni i amunicji wojennej; 3) ustawy z 7. czerwca 1848 co do zbiegowisk; 4) artykułów 1 i 2 ustawy z 27. lipca 1849. Art. VI. Ktokolwiek za wypadki z maja i czerwca 1848, z czerwca 1849 i grudnia 1851 został skazany, internowany, wydany lub deportowany, a teraz dla ważnych względów na nowo staje się niebezpiecznym dla porządku publicznego, tego można internować w którymś z departamentów francuskich, lub zupełnie wydalić z kraju. Art. VII. Ktokolwiek internowany w Algierji, albo wydany z Francji, powróci bez pozwolenia do kraju, może być deportowany do kolonii karnej bądź w Algierji, bądź w którejś innej z prowincji francuskich.

— Nadzwyczajny poseł Króla Neapolitańskiego książę Ottojano przybył dziś do Paryża.

— Rosyjski poseł ma wyprawić świetny festyn na cześć księcia Paszkiewiczza i księcia Lichtensteina.

— Śledztwo przeciw sprawcom zamachu z d. 14. stycznia skończyło się już przed kilką dniami, i p. Treillard przedłożył już swój referat. Słychać, że obwinieni zeznali wszystko. Proces publiczny wytoczy się z początkiem drugiej połowy lutego.

— Do *Independance Belge* piszą z Paryża, że dwóch spółników zamachu, jeden Francuz i jeden cudzoziemiec uszli z Francji i z rąk sprawiedliwości. Pomiędzy rannymi ma znajdować się także kilku, na których wielkie cięży podejrzenie.

## Szwajcarya.

(Reklamacje polityczne.)

**Berna, 28. stycznia.** Niektóre dzienniki zawierają wiadomość, że francuski poseł wniósł do rady związkowej rozmaite reklamacje względem zbiegów mieszkających w Szwajcaryi. Cała reklamacja ogranicza się na tem, że przed dwoma dniami zawiadomił francuski poseł prezydenta rady związkowej w werbalnej nocie, którą cesarski minister spraw zewnętrznych przesłał hrabi Salignac-Fénelonowi. Ta nota zawiera jednak nie szczegółowe żądanie środków, jakich mają użyć przeciw niektórym zbiegom, tylko odnosi się do polityki względem wychodźców w ogólności, tak, że można przyjąć, iż ta jest wymierzona nie tylko do związkowych władz Szwajcaryi.

## Włochy.

(Wyrok sądowy.)

**Z Turynu** donoszą. Apelacyjny sąd skazał na trzyletnie więzienie pewnego Costamagna, który odważył się ofuknąć Króla podczas polowania w okolicy Mondowi. Wyrok byłby wypadł surowszy, gdyby sąd nie był upatrywał za łagodzący powód to, że ofuknął się podczas polowania, „zatem w czasie, gdzie Jego Mość Król nie zostawał przy swej królewskiej funkcji.“

## Niemce.

(Ustalenie. — Założenie banków prywatnych.)

**Berlin, 1. lutego.** W dniu zaślubin księcia Fryderyka Wilhelma odwołał Jego Królewiczowska Mość Książę pruski telegrafem z Londynu już potwierdzone wyroki śmierci. C. k. poseł przy tujszym dworze baron Koller dawał w sobotę wielką dyplomatyczną ucztę, na której znajdował się także i minister-prezydent Manteuffel. Deputowany Harkort przedłożył izbie deputowanych projekt ustawy, względem zasadniczych warunków na założenie prywatnych banków z prawem wydawania nieoprocentowanych papierów. Według tej pro-

pozycji na wsparcie i ożywienie handlu, krajowego przemysłu i rzemiosła ma być udzielona koncesya na założenie prywatnych banków, jednak nie dłużej, jak na lat piętnaście, i tylko w tych częściach kraju, gdzie okaże się oczywista tego potrzeba.

## Szwecya.

(Rozporządzenie względem płacenia podatku.)

**Sztokholm, 23. stycznia.** Minister finansów uwzględniając finansowe przesilenie wydał do najwyższego namiestnika i wyższych urzędników królestwa następujący okólnik:

„Ze strony rządu nie zachodzi w zwłocę płacenia koronnych danin żadna przeszkoda, jednak muszą być spłacone najdalej w połowie kwietnia.“

## Rosya.

(Urządzenie rady ministeryalnej.)

**Petersburg, 23. stycznia.** Cesarz Alexander II. wydał rozporządzenie, które sprowadzi znaczne zmiany w sprawach Rosji. Jest to urządzenie ministeryalnej rady pod prezydencją Cesarza; dotychczas, jak wiadomo, pracował każdy minister sam na sam z Cesarzem, do czego były przeznaczone pewne dni; minister spraw zewnętrznych miał dwa, a minister spraw wewnętrznych jeden dzień przeznaczony. Wprawdzie mieli ministrowie w każdym tygodniu jedno posiedzenie wspólne, jednak tam wytaczano tylko kwestye administracyjne, podczas gdy główne kwestye były rozstrzygane tylko sam na sam z Cesarzem i jednym ministrem. Odtąd będzie odbywać się każdego czwartku pod prezydencją Cesarza rada ministeryalna, na której toczyć się będą rozprawy wszystkich kwestyi, jakie przedłożą ministrowie.

## A z y a.

(Telegramy i doniesienia z Indji i Persyi)

Zbieg z Luknowa donosi pod dniem 11. grudnia z Kawnoporu: „Nieprzyjaciół zajął miasto, które bombardujemy od strony wschodniej, a generał Outram od strony zachodniej.“ Wiadomości z Alumbagu donoszą pod dniem 15. grudnia: „Dowiadujemy się, że w Luknowie są trzy partie, które walczą ze sobą; wczoraj równie jak w upłynionej nocy słyszano gwałtowny ogień karabinowy i z dział, to potwierdza tę wiadomość, a osobiście ze nam dają pokój.“ Nareszcie donoszą z obozu pod Kawnopore pod dniem 18. grudnia: „Do Alumbagu wystaliśmy znaczne zapasy, z czego wnoszą, że sir J. Outram zamierza trzymać się na swem stanowisku.“ Dnia 18go grudnia rozeszła się w Kalkucie wiadomość, że Nana-Sahib przebrany, dostał się w ręce Anglików, dwóch jego braci przywieść do Kalkuty. Były Król Delhów jest pod strażą 62. angielskiego pułku i wkrótce ma być odwieziony do Bombaju. Pierwszy jego minister jeszcze na wolnej stopie. Powstańcy z Rewy i Bandy wyruszyli na Futtipur a 5000 ludzi z gwaliorskiego kontyngensu z 14. działami posunęli się z Calpi na Ghatampur, Sahe i Sirsul w tym samym kierunku. Na przeciw tego oddziału wyruszył kapitan Peel i brygadier Carthun. Kuer Sing zagraża z dość silnym korpusem Mirzapurze i Benares. Z Kawnopuru wysłano tam na posiłek konną artylerję. Bitur obsadzili Anglicy i burzą wszelkie warunki, a w studniach robią poszukiwania gdyż sądzą, że tam ukryte są skarby.

Korespondent dziennika *Times* z Kalkuty daje pod dniem 24. grudnia ogródkami do zrozumienia, o czem dziennik *Calcutta Englishman* mówi wyraźnie, to jest, że podbicie królestwa Audhy odłożono na później, gdyż zimna pora roku przemienie za 5 albo 6 tygodni, a druga kampania wśród upałów zniszczyła by armię niezawodnie bardzo prędko, i że pewnie upłynie jeszcze rok cały, nim Indye będą zdobyte. „Pomimo“, pisze wschodnio-indyjski dziennik, „że właściwie nie jesteśmy w Kalkucie obłożeni, to przecież są nam odcięte wszelkie komunikacje z zachodnimi prowincjami. Czasami tylko dostanie się nam jaki pojedynczy list albo stara jaka gazeta, zresztą nie; a nim przywrócą komunikacje pocztowe, przestaną krajowcy wierzyć, że Anglicy w Indjach paują.“

— Według wiadomości z Persyi, okazuje się Szach daleko grzeczniejszym dla p. Murraya, zapewne z powodu odniesionych zwycięstw Anglików nad powstańcami w Indjach. Rosyjski poseł p. Łagowski prosił ze względu na nadwątły stan zdrowia, o pozwolenie powrotu do Rosji. Na jego miejsce przyjdzie prowizorycznie jenerałny konsul w Tabrydzie p. Kanikow. Feruk Chan, którego oczekiwany powrót niepokoi pierwszego ministra Mirzę Agę Chana, otrzymał rozkaz, oczekiwać w Konstantynopolu bliższych instrukcji względem kwestyi rosyjsko-perskiej granicy.

## Doniesienia z ostatniej poczty.

**Londyn, 4. lutego.** Lord Clarendon ogłosił, że na przyszłość konsulowie francuscy tylko Francuzom będą wydawali paszporta. Anglicy otrzymają paszporta angielskie bez wszelkich trudności.

**Londyn, 5. lutego.** Na wczorajszym nocnem posiedzeniu Izby niższej zapowiedział lord Palmerston na poniedziałek bil do poprawienia istniejących ustaw względem spisków, zamierzających morderstwo. Roebuck chce interpelować jutro względem odnośnej francusko-angielskiej korespondencji. D'Israeli powstaje na rząd za Indye i Chiny. W Izbie wyższej mówili Derby i Malmesbury w tym



samym duchu, i protestowali przeciw wszelkiemu ograniczeniu prawa przytulku. Brougham i Campbell oświadczyli, że istniejące ustawy są całkiem dostateczne.

**Bruxela, 4. lutego.** Na cześć księcia Fryderyka Wilhelma pruskiego i jego dostojnej małżonki, odbyła się u Dworu wielka uczta a następnie wielki bal. Dostojni nowożeńcy udają się dzisiaj w dalszą podróż.

**Z Turynu** donoszą pod dniem 1. lutego. Dzisiejsza *Gazzeta piemontese* obwieszcza zawarty między Sardynią i Anglią traktat pocztowy.

**Turyn, 3. lutego.** Jeneralny adwokat rządowy przy trybunale apelacyjnym miał dla wyroku wydanego na dziennik *Ragione* podać się do dymisji.

**Neapol, 30. stycznia.** Król. fregata parowa „Veloce“, koraleta „Miseno“ i bryg „Principe Carlo“ założyły szczęśliwie podwodny telegraf w Faro i przywróciły komunikację.

**Rzym, 1. lutego.** Dla obfitego plonu oliwy został zniesiony dalszy przywóz zagranicznej i zakaz wywozu krajowej oliwy i przywrócone zostały postanowienia taryfy z roku 1836.

**Kopenhaga, 3. lutego.** Sejm odrzucił po dwudniowych obradach wniosek 6 deputowanych holsztyńskich większością głosów 41 przeciw 6. Prezydent rady ministrów oświadczył, że przyjęcie wniosku byłoby samowolnie sprowadzoną zgubą samego sejmiku duńskiego, i że Dania nie zajmuje wcale odosobnionego stanowiska.

## Wiadomości handlowe.

(Targ Ołomuniecki na woły.)

**Ołomuniec, 27. stycznia.** Na dzisiejszy targ przypędzili z kraju, z Galicji i z Węgier 147 wołów, a mianowicie: Majer Klein i spółka z Lutowisk 51; Filip Freiberg i Izrael Rebel z Sokółowa 11 i 13; Jakub Schindler z Czarny 34; Jonatan Leidner z Dembicy 18 i Haskel Ingwer z Wielkich Ocz 10, w mniejszych zaś partyach 10. Rozprzedało wszystko i to po cenach niższych w porównaniu z zeszłym tygodniem, tak że cetań przypadał na 53 1/4 złr. w w. Najwyższa cena za parę ważącą 1000  $\mathcal{E}$  mięsa i 180  $\mathcal{E}$  łożu wynosiła 667 złr. w w.; najniższa na 460  $\mathcal{E}$  mięsa i 20  $\mathcal{E}$  łożu 225 złr. w w. Cena przeciętna z 59 sprzedaży była 600  $\mathcal{E}$  mięsa 45  $\mathcal{E}$  łożu 340 złr. w w.

### Kurs lwowski.

Dnia 6. lutego.

		gotówka		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski . . . . .	mon. konw.	4	43	4	46
Dukat cesarski . . . . .	" "	4	47	4	50
Półimperyal zł. rosyjski . . . . .	" "	8	17	8	21
Rubel srebrny rosyjski . . . . .	" "	1	36 1/2	1	37 1/2
Talar pruski . . . . .	" "	1	32 1/2	1	34
Polski kurant i pięciogłotówka . . . . .	" "	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr. . . . .	bez	79	30	80	—
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne . . . . .	kuponów	78	20	78	50
5% Pożyczka narodowa . . . . .		84	—	84	45

### Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 5. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84 1/2 — 85. Pożyczka z r. 1851 S.B. 5% 93 — 94. — Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — 97. Obligacje długu państwa 5% 82 1/2 — 82 1/2, det. 4 1/2% 72 1/2 — 72 1/2, det. 4% 64 1/2 — 64 1/2, detto 3% 50 — 50 1/2, detto 2 1/2% 41 — 41 1/2, detto 1% 16 1/2 — 16 1/2. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. Detto Medyol. 4% 95 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 1/2 — 88 3/4, detto węgier. 79 1/2 — 79 3/4, detto galic. i siedmiogr. 78 1/2 — 78 3/4, detto innych krajów koron. 86 — 87. — Oblig. bank. 2 1/2% 64 — 64 1/2. Pożyczka loter. z r. 1834 342 — 344. Detto z roku 1839 129 1/2 — 129 3/4. Detto z r. 1854 107 1/4 — 107 1/2. Renty Como 16 — 16 1/4. Galic. list. zastawne 4% 77 — 78. Półn. Oblig. Prior. 5% 87 — 87 1/2. — Glognickie 5% 80 1/2 — 80 3/4. Obligacje Dun. żegl. par. 5% 85 1/4 — 85 1/2. Oblig. Lloyd (w srebrze) 5% 88 — 89. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111 — 112. Akcyj. bank. narodowego 988 — 989. Akcje c. k. aprzyw. towarzystwa kred. 249 3/4 — —. Akcje niż. austr. tow. eskomp. 123 1/4 — 123 1/2. Detto Budzynsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 233 — 234. Detto półn. kolei 181 1/4 — —. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 314 1/4 — 314 1/2.

Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 102 3/4 — 103. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 97 3/4 — 97 3/4. — Detto cisiańskiej kolei żel. 101 — 101 1/4. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 260 — 260 1/2. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 196 1/2 — 196 3/4. Detto losy tryest. 105 — 105 1/2. Detto tow. żegl. parowej 555 — 557. Detto 13. wydania 101 — 101 1/4. Detto Lloyd 380 — 383. Peszt. mostu łańcuch. 60 — 61. Akcje młyna parowego wiedeń. 66 — 68. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 79 — 79 1/2. Windischgrätz losy 25 — 25 1/4. — Waldsteina losy 27 — 27 1/4. — Keglevicha losy 16 1/4 — 16 3/4. Ks. Salma losy 43 — 43 1/2. St. Genois 38 — 38 1/4. Pallfego losy 40 — 40 1/4. Clarego 38 1/2 — 38 3/4.

Amsterdam 2 m. 88 l. Augsburg Uso 106 5/8. — Bukareszt 31 T. 268 1/2. — Konstantynopol 31 T. 480 — Frankfurt 3 m. 105 5/8 l. — Hamburg 2 m. 78. — Liwurna 2 m. 104 1/2. — Londyn 3 m. 10 — 19 1/2. — Medyolan 2 m. 104 7/8. — Paryż 2 m. 123 1/2. — Cesarzskich ważnych dukatów agio 7 3/4 — 3/4. Napoleonsdor 8 13 — 14. Angielskie Sover. 10 21 — —. Imperyal Ros. 8 24 — 25. Srebro 5 3/4 — 6.

### Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 6. lutego.

Oblig. długu państwa 5% 82 1/2; losowane obligacje 5% —; obligacje długu państwa 4 1/2% —; 4% —; 3% —; 2 1/2% —; pożyczka loter. z r. 1834 339; z r. 1839 130 1/2; z r. 1854 107 1/2; pożycz. z r. 1854: 85 1/2. Oblig. banku —. Akcje bankowe 989. Akcje zakładu kredytowego 248 3/4. Akcje kolei półn. po 1000 złr. 1800 Austr.-franc. akcje kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 315 1/4; kolej żelazna lomb.-wene.-ake —. Akcje kolei nadciśkiej —. Kolej cesarszowy Elzbiety —. Kolej połud. półn. komunikacyjna 195. Akcje żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —. Akcje żeglugi parowej Lloyd po 500 złr. 387 1/2. Akcje niższ.-austr. Towarzystwa eskomp. po 500 złr. 617 1/2. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. —. detto węgierskie 79 1/2. Amsterdam —. Augsburg 106 1/2 l. Bukareszt 269. Konstantynopol —. Frankfurt 105 5/8. Hamburg 78. Lipsk —. Liwurna —. Londyn 10.19 1/2. Medyolan 105. Marsylia —. Paryż 123 1/2. Agio duk. ces. 7 1/2.

### Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. lutego.

Hotelu angielski: PP. Marmarosch Józef, z Kamionki woł. — Teodorowicz Kajetan, z Krakowa.

Pod tygrysem: Siemianowski Franciszek, z Siemeginowa.

Dnia 7. lutego.

Hotel rosyjski: P. Gorajski Wład., z Krakowa.

Hotel Langa: PP. Czajkowski Mik., z Dusanowa. — Starzyński Bojom., z Derewnia. — Grenso Juliusz, c. k. rotm., z Gródka.

Hotel angielski: P. Kabath Franc., c. k. rotm., z Haniszki.

### Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. lutego.

PP. Biliński Jan, do Huty obydynskiej. — Jaworski Apoloniary, do Ordowa. — Janocha Jan, c. k. przek. pow., z Sądowej Wiszni. — Wiszniewski Teodor, do Kokutkowic.

Dnia 7. lutego.

PP. Agopsowicz Kajet., do Trofanówki. — Berezowski Henryk, do Wodnik. — Pobog-Broniewski Mich., do Rusina. — Bogdanowicz Felix i Jerzy, do Oszechliba. — Budziński Leon, do Kobylnicy. — Frydmanowski Wład., c. k. porucznik, do Teresienfeld. — Jantun Alfred, c. k. podporuczn., do Badyny. — Jaworski Ant., do Ławrykowa. — Jaworski Józef, do Korzelnicy. — Teodorowicz Kaj., do Stanisławowa. — Toperer Emer., c. k. podporuczn., do Tarnowa. — Zawadzy Antoni, Jan i Nikodem, do Belzca.

### Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.70	— 4 90	93 7	zachodni	sl. śnieg
2. god. popoł.	327.91	— 1.00	87.4	"	pochmurno
10. god. wiecz.	328.78	— 4 00	90.6	"	"

Wysokość śniegu 9...

### TEATR.

Dziś na scenie polskiej: „Zachód słońca“, komedyo-opera w 1 akcie, i widowisko obrazów optycznych pana Cornet i spółki.

## KRONIKA.

Tegoroczne plony myśliwskie w Austrii są tak obfite, jak niezapamiętano oddawna. Na targi w Wiedniu tyle zwożą zajęcy, że sprzedają po 30 albo 40 krajcarów sztukę. Sarnina jest znacznie tańszą jak w upłynionym roku.

— Lugduńskie dzienniki uskarżają się ciągle na coraz bardziej wzrastające zimno, które w samym Lugdunie sięga do 9 stopni. W południowo-wschodniej Francji trwa niezwykła mroźna zima bez przerwy od trzydziestu dni. Do tego przylacza się jeszcze lekka śnieżna zamieć i niezwykła pesucha.

— Z Nantes donoszą pod dniem 28. stycznia, że śpiewak Duprat grający w dniu 26. z. m. Othella, w operze Rossiniego, przejął się swą rolą tak dalece, że Desdemona pani Strańska była narażona na niebezpieczeństwo życia. W ostatniej scenie pchnął Duprat Desdemone sztyletem tak zaciekle, że przeszył do żywego przez suknię i rogowy gorsecik. Szczęściem że rogówka osłabiła pchnięcie i rana nie jest niebezpieczna.

— Szczególny proces między mazurskim chłopem z okolicy Lötzen a żydem w tejże samej okolicy w wiosce Paprotki mieszkającym wprowadziłby sędziego równie w taką kolizję, jak proces między kupcem Antonio a Shylokiem Shakespiara. Chłop w szynku żydowskim ofiarował żydowi 3 talary, jeżeli pozwoli ogolić sobie długą żydowską brodę. „Dam ci brodę“, odrzekł żyd, „i trzy talary w dodatku, jeżeli dasz sobie wyrwać dwa trzonowe zęby.“ Chłop przystawszy na ustny kontrakt, udał się z żydem do miejscowego cyrulika, który bez użycia chloroformu wyjął mu dwa zupełnie zdrowe trzonowe zęby. Teraz przyszła na żyda kolej; ale ani chciał płacić trzech talarów ani ogolić brody. Chłop wniósł przeciw żydowi skargę „o niedopełnienie kontraktu.“ — Wyrok sędziego jeszcze niezapadł. — Tak pisze Berlińska Zeit.